

Sanayi Vekâleti kuruluş ve vazifeleri hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilânı : 27 . V . 1957 - Sayı : 9617)

No.
6973

Kabul tarihi
22 . V . 1957

MADDE 1. — Sanayi Vekâleti adı ile bir vekâlet kurulmuştur.

Sanayi Vekâletinin vazifeleri şunlardır :

A) Memleketin sanayi, maden ve enerji işlerini umumî menfaat ve ihtiyaçlara uygun bir şekilde tanzim ve idare etmek ve bu işlerle ilgili müesseseler arasında gereken iş birliğini sağlayacak tedbirler almak;

B) Bu kanun gereğince kendisine bağlı Devlet işletme ve tesisleriyle İktisadi Devlet Teşekküllerinin faaliyetlerini tanzim, teftiş ve murakabe etmek;

C) Hususi teşebbüsün sanayi, maden ve enerji sahalarındaki faaliyetlerini kolaylaştırmaya ve teşvika mâtuf etüdleri yapmak, bunu mümkün kılacak her türlü teknik yardım ve kredi imkânlarını hazırlamak, bununla vazifeli müesseseleri kurmak veya kuruluşlarını kolaylaştırmak;

D) Umumi olarak sanayi, maden ve enerji işlerine müteveccih resmî veya hususi yatırımların ihtiyaç ve imkânlara göre ayarlanması için gerekli priyорite, teşvik ve koordinasyon esaslarını tesbit ve tatbik etmek;

E) Sınai mülkiyete ait işleri görmek;

F) Sanayi sicilini tutmak;

G) Bilümum sanayi mamullerinin standardizasyonunu temin ve normlarını tesbit etmek ve kalite murakabesini yapmak.

MADDE 2. — Sanayi Vekâleti merkezde :

A) Müsteşar;

B) Hususi Kalem Müdürlüğü;

C) Teftiş Heyeti Reisliği;

D) Hukuk Müşavirliği;

E) Sanayi Dairesi Reisliği;

F) Maden Dairesi Reisliği;

G) Enerji Dairesi Reisliği;

H) Küçük Sanatlar Dairesi Reisliği;

I) Sınai Mülkiyet Müdürlüğü;

J) Zatişleri Müdürlüğü;

K) Levazım ve Evrak İşleri Müdürlüğü;

İle vilâyetlerde :

Vekâletçe Jüzum görülecek yerlerde kurulacak bölge müdürlükleri, müdürlükler ve irtibat memurluklarından terekkübeder.

MADDE 3. — Müsteşar ile kuruluş içindeki dairelerin vazifeleri şunlardır :

A) Müsteşar : Vekilin müşavir ve yardımcısı olup vekil adına ve vekilin direktiflerine göre vekâlete ait işleri mevzuat dâhilinde tanzim ve idare eder ve gereken emirleri verir.

B) Hususi Kalem Müdürlüğü: Vekâlet makamının resmî ve hususi muhabereleleri ile şifre ve protokol işlerini yapar.

C) Teftiş Heyeti Reisliği: Vekil adına vekâletin merkez ve vilâyetler teşki-

lâtında ve vekâlete bağlı işletme, tesis ve şirketlerle bunlara ait fabrika, işletme ve her türlü iş yerinde tetkik, teftiş ve tahkikler yapar.

D) Hukuk Müşavirliği: Vekâlet makamından havale edilecek işlerle vekâlet dairelerinin hazırladıkları kanun, nizamname ve talimatnameleri inceler, bunlar hakkında hukuki ve kanuni mütalâa verir. 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre idari ve adli kaza mercilerinde açılan dâvalara ait gerekli bilgileri hazırlar ve Hazineyi ilgilendirmiyen idari dâvalarda vekâleti temsil eder.

E) Sanayi Dairesi Reisliği: Memleket sanayiinin sicilini tutar ve umumi envanterini yapar. Mevcut sanayiinin inkişafına ve yenilerinin kurulmasına ait etüdleri yaparak ihtiyaç derecelerine ve imkânlarla göre resmî ve hususi sektörlerde ele alınabilecek işlerin priyoritelerini tesbit eder ve bunlardan ön sırada tahakkuku lüzumlu işlerin plân, proje ve rantabilite etüdlerini hazırlayarak teşebbüs sahasına intikali için gerekli tedbirleri alır. Vekâletle ona bağlı sınaî müesese ve işletmeler arasında irtibat ve münasebet tesis eder. Sanayiinin finansmanına ve umumiyetle teşvikine ait esasları ve kanunları hazırlar. Alelûmum sanayi müesseseleri arasında irtibat ve koordinasyonu sağlar. Teknik bilgi vererek hususi teşebbüse rehberlik eder. Standardizasyon ve norm esaslarını tesbit ve tatbikatını temin ve kontrol eder.

Sanayi mamullerinin kalite kontrolünü yapar. Teknik istatistik ve nesriyat faaliyetini idare eder ve umumi olarak sanayi müesseselerine mütaallik işleri mevzuat hükümleri dairesinde yapar.

F) Maden Dairesi Reisliği: (E) fıkrasındaki vazifelerin madencilğe aidolanlarını yapar ve madenlerle ilgili mevzuat hükümlerini tatbik ederek Devlete veya hususi maden müesseselerine mütaallik işleri mevzuat esasları dairesinde yürütür.

G) Enerji Dairesi Reisliği: (E) fıkrasındaki vazifelerin enerji tesislerine aidolanlarını yapar ve umumi olarak Devlete veya hususi teşebbüse ait her nevi (havagazi dâhil) enerji müesseselerine mütaallik işleri mevzuat hükümleri dairesinde yürütür.

1. Enerji istihsalı için Devlet, vilâyet ve belediyelere verilecek imtiyaz, ruhsat ve müsaadelere ait mukavelename ve şartname tiplerini mevzuat ve ihtiyaçlara uygun bir şekilde ihzar ve tasdik ile bunların tatbikatını murakabe eder.

2. Devlet, vilâyet veya (su kuvvetinden istihsal olunan enerjiden maadası için) belediyeler tarafından verilen imtiyaz, ruhsat veya müsaadenamelere dayanarak hakiki veya hükmi şahıslar tarafından vücuda getirilen veyahut Devlet, vilâyet ve belediyelere doğrudan doğruya yapılan enerji tesis ve işletmelerinin:

a) Fennî, iktisadi ve idari esas ve nizamlara, memleketin ve tesis mahallinin ihtiyaç ve menfaatlerine uygun olarak yapılmasını ve işletilmelerini murakabe;

b) Tarife esaslarını tesbit ve tasdik ile tatbikatını murakabe;

c) Umumi şebekelere bağlı dahilî tesisleri yapanların ehliyetlerini tâyin ve murakabe eder.

3. Devlete ve vilâyetlere ait arazi, yollar ve sulardan istifade veya bunları işgal suretiyle vücuda getirilecek enerji tesislerine ait plânları tasdik ve inşalarını murakabe eder.

H) Küçük Sanatlar Dairesi Reisliği: Küçük sanatlara el sanatlarına ve imalâtçı esnafa mütaallik işleri mevzuat hükümleri dairesinde tanzim ve murakabe eder.

I) Sınaî Mülkiyet Müdürlüğü: Sınaî mülkiyete ait işleri mevzuat hükümleri dairesinde yapar.

J) Zatişleri Müdürlüğü : Vekâletin memur ve hizmetlilerinin sicil, tahakkuk ve tahsis gibi her türlü zatişlerini yürütür.

K) Levazım ve Evrak İşleri Müdürlüğü : Vekâletin her türlü levazım ve ayniyat işleriyle vekâlete gelen ve vekâletten çıkan evrak ve umumi arşiv işlerini yapar.

MADDE 4. — Sanayi, Maden, Enerji ve Küçük Sanatlar dairelerinin müşterek veya birbiriyle alâkalı işlerini tetkik üzere bu dairelerin reis ve reis muavimlerinden mürekkep bir Koordinasyon Komitesi kurulur. Komite vekâlet müsteşarının reisliğinde toplanır.

MADDE 5. — Vekâletin vazifeleri arasında bulunan mevzularda hususi teşebbüsün fikirlerinden de istifade etmek üzere bir Sanayi Şûrası kurulmuştur.

Şûra dört senede en az bir defa toplanır.

Şûranın toplantı zamanı, terekküp tarzı ve müzakere usulü nizamname ile tâyin olunur.

MADDE 6. — Memurlar için kurulacak Vekâlet Disiplin Komisyonu, müsteşar veya tevkil edeceği zatın başkanlığı altında daire reisleri, Teftiş Kurulu Reisi, Hukuk Müşaviri ve Zatişleri Müdüründen terekkübeder.

MADDE 7. — Sümerbank, Etibank, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu, Türkiye Demir ve Çelik işletmeleri, Türkiye Selüloz ve Kâğıt Fabrikaları İşletmesi, Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü, Elektrik İşleri Etüd İdaresi Sanayi Vekâletine bağlanmıştır.

MADDE 8. — 3460 sayılı Kanunla İktisat Vekâletine ve birinci maddede yazılı işlerle ilgili olarak kanun, nizamname ve kararlarla İktisat Vekâletine veya diğer vekâletlere verilmiş olan vazife ve salâhiyetler Sanayi Vekâletine devredilmiştir. Kanunlarla İşletmeler Vekiline verilmiş bulunan vazife ve salâhiyetleri Sanayi Vekili ifa ve istimal eder.

6224 sayılı Kanunun 8 nci maddesine göre kurulan Yabancı Sermayeyi Teşvik Komitesine, İşletmeler Vekâleti Etüd ve Plân Kurulu Başkanı ve Sanayi İşleri Umum Müdürü yerine Sanayi, Maden ve Enerji Dairesi Reisleri iştirak ederler.

MADDE 9. — Sanayi Vekâleti kuruluşuna dâhil dairelerle memur ve müstahdemlere ait vazifeler bir talimatname ile tanzim olunur.

MADDE 10. — 1. 2450, 3612, 4842, 4853 ve 5528 sayılı kanunlarla 3611 sayılı Kanunun 32 nci maddesi ve 5639 sayılı Kanunun 7 nci maddesi hükümleri ilga edilmiştir.

2. Nafia Vekâletinin ilişik 3 sayılı cetvelde gösterilen kadroları kaldırılmıştır.

MADDE 11. — Sanayi Vekâletinin aylıklı kadroları ihtisas mevkileri işaretlenmek suretiyle bağlı (1) sayılı cetvelde gösterilmiş ve bunlar 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvele eklenmiştir.

Sanayi Vekâleti teşkilâtında 5 nci ve daha yukarı derecede bir memuriyete veya vekâlet müfettişliğine alınacak olanlar müşterek karar ile, bunların dışında kalanlar vekâletçe tâyin olunurlar.

İlisik (2) sayılı cetvelde gösterilen kadrolar 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Ticaret Vekâleti kısmına eklenmiştir.

MUVAKKAT MADDE 1. — İşletmeler Vekâletinin bütün dosya, evrak, kırtasiye ve demirbaşları ile Nafia ve İktisat ve Ticaret Vekâletlerinin merkez ve vilâyetler teşkilâtında mevcut ve 1 nci maddede yazılı vazifelerle (havagazı dâhil) ilgili dosya, evrak ve demirbaşları Sanayi Vekâletine devredilir.

Buna ait muameleler bu kanunun neşri tarihinden itibaren bir ay içinde ikmal olunur.

MUVAKKAT MADDE 2. — 1957 yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1), (A/2) ve (D) işaretli cetvellerin Nafia, iktisat ve Ticaret Vekâletleriyle, İşletmeler Vekâleti başlığı altındaki tahsisat ve kadrolardan Sanayi Vekâletine taallük edenlerini Sanayi Vekâletinin teklifiyle aynı cetvellerde Sanayi Vekâleti başlığı altında yeniden açılacak kısım ve tertiplere nakletmeye Maliye Vekili mezundur.

MUVAKKAT MADDE 3. — Bu kanuna bağlı (4) sayılı cetvelde yazılı kadrolar 1957 malî yılı zarfında kullanılamaz.

MUVAKKAT MADDE 4. — Bu kanunla kadroları kaldırılanlardan kanunun yürürlüğe girdiği tarihte muvakkat vazife, hastalık, izin gibi kanuni sebeplerle vazifesi başında bulunmayanlar vekâlet teşkilâtında maaşlı bir vazifeye tâyin olundukları takdirde işe başlama kaydı aranmaksızın maaşları verilmeye devam olunur.

MADDE 12. — Bu kanun 30 Haziran 1957 tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 13. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

23 Mayıs 1957

[1] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
<i>MERKEZ TEŞKİLATI</i>							
2	Müsteşar	1	125	4	Sanayi başmüfettişi (ihtisas yeri)	6	90
<i>Hususî Kalem Müdürlüğü</i>				5	Sanayi müfettişi (ihtisas yeri)	8	80
6	Müdür	1	70	4	Ressam » »	1	90
<i>Teftiş Heceti Reisliği</i>				5	» » »	1	80
3	Reis	1	100	6	» » »	1	70
4	Başmüfettiş	1	90	4	Mütercim	2	90
5	Birinci sınıf müfettiş	5	80	5	»	2	80
6	İkinci » »	3	70	<i>Maden Dairesi Reisliği</i>			
7	Üçüncü » »	4	60	2	Reis (ihtisas yeri)	1	125
8	Dördüncü » »	4	50	3	» muavini » »	1	100
9	Beşinci » »	3	40	3	Uzman » »	3	100
10	Müfettiş muavini	3	35	5	Müşavir » »	5	80
<i>Hukuk Müşavirliği</i>				6	Başraportör	8	70
3	Birinci Hukuk Müşaviri	1	100	7	Raportör	8	60
4	İkinci » »	1	90	2	Başmühendis (ihtisas yeri)	1	125
5	Üçüncü » »	1	80	3	Mühendis » »	4	100
6	Dördüncü » »	1	70	4	» » »	4	90
6	Raportör	3	70	5	» » »	6	80
<i>Sanayi Dairesi Reisliği</i>				6	» » »	5	70
2	Reis (İhtisas yeri)	1	125	7	» » »	4	60
3	Reis muavini (Sanayi) (İhtisas yeri)	1	100	<i>Enerji Dairesi Reisliği</i>			
3	Reis muavini (Etüd) (İhtisas yeri)	1	100	2	Reis (ihtisas yeri)	1	125
3	Uzman (İhtisas yeri)	3	100	3	» muavini » »	1	100
4	» » »	5	90	3	Uzman » »	3	100
5	» » »	7	80	4	» » »	4	90
2	Başmühendis (Kimyager olabilir) (İhtisas yeri)	2	125	5	Müşavir » »	2	80
3	Mühendis (Kimyager olabilir) (İhtisas yeri)	8	100	6	Başraportör	2	70
4	Mühendis (Kimyager olabilir) (İhtisas yeri)	10	90	7	Raportör	2	60
5	Mühendis (Kimyager olabilir) (İhtisas yeri)	15	80	<i>Küçük Sanatlar Dairesi Reisliği</i>			
6	Başraportör	6	70	2	Reis (İhtisas yeri)	1	125
7	Raportör	8	60	3	» muavini (İhtisas yeri)	1	100
				3	Uzman (İhtisas yeri)	1	100
				4	» » »	1	90
				5	» » »	1	80
				6	Başraportör	2	70
				7	Raportör	2	60
				4	Başmüfettiş (İhtisas yeri)	2	90
				5	Müfettiş (İhtisas yeri)	2	80
				6	» » »	4	70
				7	Kontrolör (İhtisas yeri)	8	60

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
<i>Sınai Mülkiyet Müdürlüğü</i>				10	Birinci mümeyyiz	30	35
4	Müdür (ihtisas yeri)	1	90	11	İkinci »	30	30
5	Müdür Muavini (ihtisas yeri)	1	80	12	Memur	35	25
6	Başraportör	1	70	<i>Vilâyetler memurları</i>			
7	Raportör	4	60	3	Sanayi Bölge Müdürü (ihtisas yeri)	1	100
5	Mütercim	1	80	4	Sanayi Bölge Müdürü (ihtisas yeri)	6	90
8	Büro Şefi	4	50	5	Sanayi Bölge Müdürü (ihtisas yeri)	4	80
<i>Zatışleri Müdürlüğü</i>				6	Sanayi Müdürü (ihtisas yeri)	6	70
6	Müdür	1	70	9	Büro Şefi	16	40
6	Başraportör	1	70	8	İrtibat memuru	30	50
7	Raportör	2	60	9	» »	15	40
7	Doktor	1	60	10	Birinci mümeyyiz	16	35
<i>Levazım ve Evrak İşleri Müdürlüğü</i>				11	İkinci »	10	30
6	Müdür	1	70	12	Memur	30	25
7	Raportör	1	60	<i>Enerji Şirket ve müesseseleri komiserlikleri</i>			
8	Ayniyat Muhasibi	1	50	5	Başkomiser	1	80
9	Mutemet	1	40	6	Komiser	3	70
<i>Diğer merkez memurları</i>				7	Komiser	1	60
9	Büro Şefi	30	40				

[2] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
<i>Tetkik Kurulu Başkanlığı</i>				<i>Teskilâtlandırma Umum Müdürlüğü</i>			
2	Başkan	1	125	3	Umum Müdür	1	100
3	Üye (biri başkan yardımcılığı yapar)	5	100	<i>Su Ürünleri ve Avcılığı İşleri Müdürlüğü</i>			
4	Uzman	7	90	6	Müdür	1	70
5	»	7	80	8	» yardımcısı	1	50
6	Şube müdürü	2	70	6	Uzman	1	70
8	» » yardımcısı	3	50	7	»	1	60
5	Mütercim	1	80	<i>Vilâyetler</i>			
5	Ressam	1	80	3	İktisat ve Ticaret Bölge Müdürü	1	100
6	Ressam	1	70	4	» » » » »	1	90
7	»	1	60	6	» » » » »		
					Muavini	1	70

[3] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
<i>Nafia Şirket ve Müesseseleri Dairesi</i>							
<i>Fen Heyeti</i>							
5	Yüksek Mühendis	1	80		mühendis veya mühendis)	1	90
6	»	2	70	5	Elektrik Mühendisi (Yüksek mühendis veya mühendis)	2	80
<i>Tariçe ve Hesap Tetkik Heyeti</i>				6	Elektrik Mühendisi (Yüksek mühendis veya mühendis)	1	70
6	Murakıp	1	70	11	Fen memuru	1	30
11	Memur	1	30	8	Tetkik şefi	1	50
<i>Muamelât Müdürlüğü</i>				8	Kontrol şefi	1	50
11	Memur	1	30	8	Mukavelât şefi	1	50
12	»	2	25	<i>Taşra Teşkilâtında Nafia Şirket ve Müesseseleri Komiserlikleri</i>			
<i>4644 sayılı Kanunla Nafia Vekâleti Nafia Şirket ve Müesseseleri Dairesine ilâve edilen kadrolardan</i>				5	Başkomiser	1	80
4	Elektrik Mühendisi (Yüksek			6	Komiser	3	70
				7	»	1	60
				12	Kâtip	5	25

[4] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
<i>Teftiş Heyeti Reisliği</i>							
5	1 nci sınıf müfettiş	1	80	5	Mühendis (ihtisas yeri)	13	80
8	4 nci » »	4	50	4	Sanayi Başmüfettişi » »	4	90
9	5 nci » »	3	40	5	» Müfettişi » »	5	80
10	Müfettiş muavini	1	35	4	Ressam » »	1	90
<i>Hukuk Müşavirliği</i>				6	» » »	1	70
4	2 nci hukuk müşaviri	1	90	4	Mütercim	1	90
6	Raportör	3	70	5	»	1	80
<i>Sanayi Dairesi Reisliği</i>				<i>Maden Dairesi Reisliği</i>			
3	Uzman (ihtisas yeri)	1	100	3	Uzman (ihtisas yeri)	2	100
5	» » »	3	80	5	Müşavir » »	1	80
2	Başmühendis » »	4	125	7	Raportör	4	60
3	Mühendis » »	6	100	3	Mühendis (ihtisas yeri)	3	100
4	» » »	8	90	4	» » »	1	90
				6	» » »	5	70
				7	» » »	4	60

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
<i>Enerji Dairesi Reisligi</i>				5	Mütercim	1	80
3	Uzman (ihtisas yeri)	2	100	8	Büro şefi	2	50
4	» » »	2	90	<i>Diğer merkez memurları</i>			
6	Başraportör	1	70	9	Büro şefi	6	40
7	Raportör	1	60	10	1 nci mümeyyiz	8	35
<i>Küçük Sanatlar Dairesi Reisligi</i>				11	2 nci »	12	30
4	Başmüfettiş (İhtisas yeri)	2	90	12	Memur	5	25
5	Müfettiş (İhtisas yeri)	1	80	<i>Vilâyetler</i>			
7	Kontrolör (İhtisas yeri)	6	60	4	Sanayi bölge müdürü (ihtisas yeri)	4	90
<i>Sınai Mülkiyet Müdürlüğü</i>				5	» » » » »	3	80
5	Müdür muavini (ihtisas yeri)	1	80	6	Sanayi müdürü » »	4	70
7	Raportör	2	60	8	İrtibat memuru	10	50

Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve numarası :

23 . V . 1957 ve 1/423

Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası :

23 . V . 1957 ve 4/222

Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları :

Cilt Sayfa
10 597
19 111,180,187,213,230,234,244,250,254,
256,259,267,271,273,277,280,283

[İnikat : 68 : 71 — 185 sıra sayılı matbuat 68 nci İnikat Zabıt Ceridesine bağlıdır.]